

Convenția nr. 88/1948 privind organizarea activității de folosire a forței de muncă¹

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii,

convocată la San Francisco de către Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii și care s-a întrunit aici la 17 iunie 1948 în cea de-a treizeci și una sesiune a sa,

după ce a hotărât să adopte diferite propuneri referitoare la organizarea activității de folosire a forței de muncă, problemă care este cuprinsă în cel de-al patrulea punct al ordinii de zi a sesiunii,

după ce a hotărât ca aceste propuneri să ia forma unei convenții internaționale,

adoptă, la 9 iulie 1948, convenția următoare, care se va numi "Convenție asupra organizării activității de folosire a forței de muncă, 1948".

Articolul 1

1. Fiecare stat membru al Organizației Internaționale a Muncii care aplică prezenta convenție trebuie să desfășoare sau să vegheze la modul în care se desfășoară activitatea publică și gratuită de folosire a forței de muncă.

2. Sarcina esențială a activității de folosire a forței de muncă este să realizeze, în cooperare, dacă este cazul, cu alte organisme publice și private interesate, cea mai bună organizare posibilă a pieței forței de muncă, ca parte integrantă a programului național tinzând la menținerea și asigurarea ocupării depline a forței de muncă, precum și la dezvoltarea și folosirea resurselor productive.

Articolul 2

Activitatea de folosire a forței de muncă trebuie să fie organizată sub forma unui sistem național de birouri de folosire a forței de muncă, aflate sub controlul unei autorități naționale.

Articolul 3

1. Sistemul trebuie să cuprindă o rețea de birouri locale și, dacă este cazul, de birouri regionale, suficiente ca număr, pentru a satisface fiecare regiune geografică a țării și situate la îndemâna celor care angajează și a lucrătorilor.

2. Organizarea rețelei:

a) trebuie să facă obiectul unei analize generale:

i) când s-au produs schimbări importante în repartizarea activității economice și a populației active;

ii) când autoritatea competentă consideră că este cazul să se facă o analiză generală pentru a aprecia experiența dobândită în cursul unei perioade de încercare;

b) trebuie să fie revizuită când dintr-o asemenea analiză rezultă necesitatea unei revizuirii.

Articolul 4

1. Măsurile corespunzătoare trebuie să fie luate, pe cale de comisii consultative, în scopul de a asigura cooperarea reprezentanților celor care angajează și a reprezentanților lucrătorilor la

¹ DECRET Nr. 284 din 11 mai 1973 pentru ratificarea unor convenții ale Organizației Internaționale a Muncii

organizarea și funcționarea activității de folosire a forței de muncă, precum și la desfășurarea politicii privind această activitate.

2. Aceste măsuri trebuie să prevadă instituirea uneia sau mai multor comisii consultative naționale și, dacă este cazul, comisii regionale și locale.

3. Reprezentanții celor care angajează și reprezentanții lucrătorilor în aceste comisii trebuie să fie desemnați în număr egal, după consultarea organizațiilor reprezentative ale celor care angajează și ale lucrătorilor, acolo unde asemenea organizații există.

Articolul 5

Politica generală a activității de folosire a forței de muncă, atunci când este vorba de îndrumarea lucrătorilor către locurile de muncă disponibile, trebuie să fie stabilită după consultarea reprezentanților celor care angajează și a reprezentanților lucrătorilor, prin intermediul comisiilor consultative prevăzute la Articolul 4.

Articolul 6

Sistemul de folosire a forței de muncă trebuie să fie organizat astfel încât să asigure eficacitatea recrutării și plasării lucrătorilor. În acest scop, el trebuie:

a) să sprijine pe lucrători să găsească un loc de muncă convenabil, iar pe cei care angajează, să recruteze lucrători care să corespundă nevoilor întreprinderilor; în mod special, el trebuie, în conformitate cu reglementările emise pe plan național:

i) să înregistreze pe cei care solicită angajarea în muncă, să ia notă de calificările profesionale, experiența și preferințele acestora, să-i chestioneze în vederea angajării, să le controleze, dacă este nevoie, aptitudinile fizice și profesionale și să-i sprijine să obțină, atunci când este cazul, o orientare, o pregătire sau o readaptare profesională;

ii) să obțină de la cei care angajează informații precise asupra locurilor de muncă vacante comunicate de către aceștia organelor care fac parte din sistemul de folosire a forței de muncă și asupra condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească lucrătorii de care ei au nevoie pentru ocuparea acelor locuri de muncă;

iii) să îndrume către locurile de muncă vacante pe candidații care posedă aptitudinile profesionale și fizice cerute;

iv) să organizeze compensarea ofertelor și cererilor de angajare în muncă de la un birou la altul, dacă primul birou solicitat nu este în măsură să plaseze în mod convenabil candidații, sau să-i îndrume către locuri de muncă vacante corespunzătoare, sau dacă alte situații justifică această măsură;

b) să ia măsuri corespunzătoare pentru:

i) a înlesni mobilitatea profesională, în scopul de a adapta oferta de forță de muncă la posibilitățile de folosire a acesteia în diferitele profesii;

ii) a înlesni mobilitatea geografică în vederea sprijinirii deplasării, lucrătorilor către regiunile care oferă posibilități convenabile de folosire a acestora;

iii) a înlesni transferările temporare ale lucrătorilor dintr-o regiune în alta, în scopul de a atenua un dezechilibru local și momentan între oferta și cererea de forță de muncă;

iv) a înlesni deplasările de lucrători dintr-o țară în alta încuviințate de guvernele interesate;

c) să strângă și să analizeze, în colaborare, dacă este cazul, cu alte autorități, precum și cu cei care angajează și cu sindicatele, toate informațiile disponibile asupra situației pieței forței de muncă și evoluției probabile a acesteia, atât pe ansamblul țării, cât și în diferitele industrii, profesii sau regiuni, și să pună sistematic și rapid aceste informații la dispoziția autorităților publice, a organizațiilor celor care angajează și a organizațiilor lucrătorilor, interesate, precum și la dispoziția publicului;

- d) să colaboreze la administrarea asigurărilor de șomaj și a ajutoarelor de șomaj, precum și la aplicarea altor măsuri destinate să vină în ajutorul șomerilor;
- e) să sprijine, pe cât este necesar, alte organisme publice sau private, la elaborarea planurilor sociale și economice menite să influențeze în mod favorabil situația folosirii forței de muncă.

Articolul 7

Trebuie luate măsuri pentru:

- a) a înlesni, în cadrul diferitelor birouri de folosire a forței de muncă, specializarea pe profesii și pe industrii, cum este agricultura sau oricare altă ramură de activitate în care această specializare poate fi utilă;
- b) a răspunde în mod satisfăcător la nevoile categoriilor speciale de solicitanți de locuri de muncă, cum sunt invalizii.

Articolul 8

În ce privește tinerii, în cadrul activității de folosire a forței de muncă și de orientare profesională se vor lua măsuri cu caracter special.

Articolul 9

1. Personalul organelor care desfășoară activitatea de folosire a forței de muncă trebuie să fie format din funcționari publici beneficiind de un statut și condiții de serviciu care să le asigure independența față de orice schimbare guvernamentală și orice influență neprevăzută din afară și care, sub rezerva necesităților serviciului, să le asigure stabilitatea în funcție.
2. Sub rezerva condițiilor pe care legislația națională le fixează pentru recrutarea personalului serviciilor publice, personalul organelor care desfășoară activitatea de folosire a forței de muncă trebuie să fie recrutat numai pe baza aptitudinii candidatului de a îndeplini sarcinile pe care urmează să și le asume.
3. Mijloacele de a verifica aceste aptitudini trebuie să fie determinate de către autoritatea competentă.
4. Personalul organelor care desfășoară activitatea de folosire a forței de muncă trebuie să primească o pregătire corespunzătoare pentru exercitarea funcțiilor sale.

Articolul 10

Organele care desfășoară activitatea de folosire a forței de muncă și, dacă este cazul, și alte autorități publice trebuie ca, în colaborare cu organizațiile celor care angajează și organizațiile lucrătorilor și cu alte organisme interesate, să ia toate măsurile posibile pentru ca cei care angajează și lucrătorii să încurajeze din plin activitatea de folosire a forței de muncă.

Articolul 11

Autoritățile competente trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a asigura o cooperare rodnică între organele care desfășoară activitatea de folosire a forței de muncă și birourile de plasare private cu scopuri nelucrative.

Articolul 12

1. Atunci când teritoriul unui stat membru cuprinde regiuni foarte întinse sau când, datorită caracterului răzleț al populației sau stadiului de dezvoltare a acesteia, autoritatea competentă consideră că dispozițiile prezentei convenții nu pot fi aplicate, ea poate excepta acele regiuni de la aplicarea convenției, fie în totalitatea ei, fie cu excepțiile pe care le consideră corespunzătoare anumitor întreprinderi sau anumitor lucrări.

2. Orice stat membru trebuie să indice, în primul său raport anual asupra aplicării prezentei convenții, prezentat în virtutea articolului 22 din Constituția Organizației Internaționale a Muncii, orice regiune pentru care își propune să recurgă la dispozițiile prezentului articol, precum și motivele respective. Drept urmare, nici un stat membru nu va putea să recurgă la dispozițiile prezentului articol decât pentru regiunile pe care le va indica în mod expres.

3. Orice stat membru care recurge la dispozițiile prezentului articol trebuie să indice în rapoartele sale anuale ulterioare regiunile pentru care renunță la dreptul de a recurge la aceste dispoziții.

Articolul 13

1. În ceea ce privește teritoriile menționate la Articolul 35 din Constituția Organizației Internaționale a Muncii, astfel cum ea a fost modificată prin instrumentul de amendament la Constituția Organizației Internaționale a Muncii, 1946, cu excepția teritoriilor prevăzute de paragrafele 4 și 5 ale citatului articol 35 astfel modificat, orice stat membru al organizației care ratifică prezenta convenție trebuie să comunice directorului general al Biroului Internațional al Muncii, în termenul cel mai scurt posibil după ratificarea sa, o declarație prin care să facă cunoscut:

- a) teritoriile pentru care se angajează să aplice fără modificări dispozițiile convenției;
- b) teritoriile pentru care se angajează să aplice dispozițiile convenției cu modificări și în ce constau acele modificări;
- c) teritoriile cărora nu li se aplică convenția și, în acest caz, motivele neaplicării convenției;
- d) teritoriile pentru care își rezervă dreptul de a hotărî.

2. Angajamentele menționate în alineatele a) și b) ale prezentului paragraf al prezentului articol vor fi considerate parte integrantă a ratificării și vor avea efecte identice.

3. Orice stat membru va putea, printr-o nouă declarație, să renunțe, în întregime sau în parte, la rezervele cuprinse în declarația sa anterioară în virtutea alineatelor b), c) și d) ale paragrafului 1 din prezentul articol.

4. Orice stat membru va putea, în cursul perioadelor în care prezenta convenție poate fi denunțată potrivit dispozițiilor articolului 17, să comunice directorului general o nouă declarație care să modifice în orice fel termenii oricărei declarații anterioare și să facă cunoscută situația din teritoriile determinate.

Articolul 14

1. Atunci când problemele tratate în prezenta convenție intră în competența proprie a autorităților unui teritoriu nemetropolitan, statul membru responsabil cu relațiile internaționale ale acelui teritoriu, de acord cu guvernul acelui teritoriu, va putea să comunice directorului general al Biroului Internațional al Muncii o declarație de acceptare a obligațiilor prezentei convenții în numele acelui teritoriu.

2. O declarație de acceptare a obligațiilor prezentei convenții poate fi comunicată directorului general al Biroului Internațional al Muncii:

- a) de către două sau mai multe state membre ale organizației, pentru un teritoriu aflat sub autoritatea lor comună;
- b) de către orice autoritate internațională care răspunde de administrarea unui teritoriu în virtutea dispozițiilor Cartei Națiunilor Unite sau a oricăror alte dispoziții în vigoare referitoare la acest teritoriu.

3. Declarațiile comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii în conformitate cu dispozițiile paragrafelor precedente ale prezentului articol trebuie să indice dacă dispozițiile convenției vor fi aplicate pe teritoriu cu sau fără modificări; dacă declarația menționează că dispozițiile convenției se aplică sub rezerva unor modificări, ea trebuie să specifice în ce constau acele modificări.

4. Statul sau statele membre ori autoritatea internațională în cauză vor putea să renunțe, total sau parțial, printr-o declarație ulterioară, la dreptul de a invoca o modificare indicată într-o declarație anterioară.

5. Statul sau statele membre ori autoritatea internațională în cauză vor putea, în cursul perioadelor în care convenția poate fi denunțată conform dispozițiilor articolului 17, să comunice directorului general o nouă declarație care să modifice în orice fel termenii oricărei declarații anterioare și să facă cunoscută situația referitoare la aplicarea acestei convenții.

Articolul 15

Ratificările formale ale prezentei convenții vor fi comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii, care le va înregistra.

Articolul 16

1. Prezenta convenție nu va obliga decât statele membre ale Organizației Internaționale a Muncii ale căror ratificări au fost înregistrate de către directorul general.

2. Ea va intra în vigoare după 12 luni de la înregistrarea de către directorul general a cel puțin două ratificări din partea statelor membre ale organizației.

3. Drept urmare, această convenție va intra în vigoare pentru fiecare stat membru după 12 luni de la data înregistrării ratificării sale.

Articolul 17

1. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție o poate denunța, la expirarea unei perioade de 10 ani de la data intrării inițiale în vigoare a convenției, printr-un act comunicat directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrat de acesta. Denunțarea nu va avea efect decât după expirarea termenului de un an de la înregistrarea ei.

2. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție și care în termen de un an după expirarea perioadei de 10 ani menționată la paragraful precedent nu va face uz de facultatea de denunțare prevăzută de prezentul articol va fi ținut pentru o nouă perioadă de 10 ani și, drept urmare, va putea să denunțe prezenta convenție la expirarea fiecărei perioade de 10 ani, în condițiile prevăzute de prezentul articol.

Articolul 18

1. Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va notifica tuturor statelor membre ale Organizației Internaționale a Muncii înregistrarea tuturor ratificărilor, declarațiilor și denunțurilor, care îi vor fi comunicate de către statele membre ale organizației.

2. Notificând statelor membre ale organizației înregistrarea celei de-a doua ratificări care i-a fost comunicată, directorul general va atrage atenția statelor membre ale organizației asupra datei de la care prezenta convenție va intra în vigoare.

Articolul 19

Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va comunica secretarului general al Națiunilor Unite, în vederea înregistrării, potrivit articolului 102 din Carta Națiunilor Unite, informații complete cu privire la toate ratificările, declarațiile și actele de denunțare înregistrate în conformitate cu articolele precedente.

Articolul 20

Ori de câte ori va considera necesar, Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii v prezenta conferinței generale un raport asupra aplicării prezentei convenții și va examina dacă este cazul să înscrie pe ordinea de zi a conferinței problema revizuirii totale sau parțiale a acesteia.

Articolul 21

1. În cazul în care conferința va adopta o nouă convenție care să revizuiască total sau parțial prezenta convenție și dacă noua convenție nu va dispune altfel:

a) ratificarea de către un stat membru a noii convenții de revizuire va determina, de plin drept, fără a se mai ține seama de dispozițiile articolului 17 de mai sus, denunțarea imediată a prezentei convenții, cu condiția ca noua convenție de revizuire să fi intrat în vigoare;

b) cu începere de la data intrării în vigoare a noii convenții de revizuire prezenta convenție va înceta să mai fie deschisă ratificării de către statele membre ale organizației.

2. Prezenta convenție va rămâne în orice caz în vigoare, în forma și conținutul său, pentru statele membre care au ratificat-o dar care nu vor ratifica convenția de revizuire.

Articolul 22

Versiunile franceză și engleză ale textului prezentei convenții au aceeași valabilitate.